

Προϋπόθεση της βίωσης της Αναστάσεως η μετάνοια!

Ορθοδοξία / Θεολογία

Πρεσβύτερος Νικόλαος Πάτσαλος

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1UXI8Qt>]

Ωστόσο, η μυστική βίωση της Αναστάσεως δεν πραγματώνεται άνευ προϋποθέσεων. Προϋπόθεση ενέργειας του μυστηρίου είναι η οδός της μετανοίας που προηγείται του αναστάσιμου βιώματος, εξ' ου και η προπαρασκευαστική περίοδος της Μεγάλης Σαρακοστής. Συγκεκριμένα, λέει ο Άγιος Συμεών: «Και νῦν ἔξερχομένων ἡμῶν ἐκ τοῦ κόσμου καὶ εἰσερχομένων διὰ τῆς τῶν παθημάτων τοῦ Κυρίου ἔξομοιώσεως ἐν τῷ τῆς μετανοίας καὶ ταπεινώσεως μνήματι, αὐτός ἐκεῖνος ἐξ οὐρανῶν κατερχόμενος, εἰσέρχεται ώς ἐν τάφῳ ἐν τῷ ἡμῶν σώματι καὶ ἐνούμενος ταῖς ἡμετέραις ψυχαῖς ἔξανιστᾳ νεκράς οὖσας ὁμολογουμένως αὐτάς καὶ τηνικαῦτα βλέπειν ἐμπαρέχει τῷ οὕτως ἀναστάντι συν τῷ Χριστῷ τὴν δόξαν τῆς μυστικῆς αὐτοῦ ἀναστάσεως»[19].

Η μετάνοια και η ταπείνωση γίνονται οι δύο μεγάλες συχνότητες και ενέργειες που μεταμορφώνουν την ψυχή του ανθρώπου σε ζωηφόρο μνήμα στο οποίο κατέρχεται ο ζωοδότης. Ενώνεται μ' αυτήν και την καθιστά κατά μυστικό και εμπειρικό τρόπο μέτοχο της Αναστάσεως.

Έτσι, η Ανάσταση από απλό ιστορικό, γίνεται οντολογικό γεγονός. Ταυτόχρονα, ως συμπαντικό γεγονός, έχει κατεξοχήν σωτηριολογικές συνέπειες για την ανθρώπινη φύση[20]. Στο οντολογικό επίπεδο η Ανάσταση βιώνεται ως ένωση της ψυχής με τον «Άναστάντα ἐκ τῶν νεκρῶν» που ελευθερώνει από την φθορά και τον θάνατο. Ενωμένος ο άνθρωπος ψυχοσωματικά με τον αναστημένο Χριστό, μετέχει της δόξας και του φωτός της Αναστάσεως. Έτσι, για τον Άγιο Συμεών «Άναστασις δὲ ψυχῆς ἡ ἔνωσις τῆς ζωῆς»[21]. Συμβαίνει το ίδιο πράγμα που συμβαίνει με το νεκρό σώμα το οποίο δεν ζει χωρίς την ύπαρξη της ψυχής. Γι' αυτό και η ψυχή «οὐδὲ μόνη ζῆ αὐτή καθ'έαυτήν»[22] εάν δεν ενωθεί «ἀρρήτως καὶ ασυγχύτως» με την αιώνια ζωή. Η κοινωνία με την αιώνια ζωή ξεκινά από την εδώ ζωή, και μας καθιστά κοινωνούς της Αναστάσεως.

Κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις, η Ανάσταση δεν αφορά αποκλειστικά το πρόσωπο του Χριστού αλλά ολόκληρη την ανθρωπότητα[23]. Ολόκληρο το σχέδιο της θείας οικονομίας έχει αντικείμενο αγάπης και θυσίας την ανθρωπότητα. Ο Άγιος Συμεών διερωτάται έντονα, « Τίς ειμι ἐγώ [...]. Ὄτι κατῆλθες καὶ ἐσαρκώθης καὶ ἀπέθανες δι' ἐμέ, ἵνα με τοῦ Θανάτου καὶ τῆς φθορᾶς ἀπαλλάξης καὶ τῆς σῆς δόξης ὁμοῦ καὶ θεότητος κοινωνόν ἀπεργάσῃ καὶ μέτοχον;»[24]. Το πάθος και η Ανάσταση, λοιπόν, δεν έχουν νόημα για το πρόσωπο του Λόγου αλλά

για την ανθρώπινη φύση. Ο Άγιος Συμεών διευκρινίζει: «Ἄναστασις οὖν Χριστοῦ ἡ ἡμετέρα ὑπάρχει ἀνάστασις, τῶν κάτω κειμένων. Ἐκείνος γάρ μὴ πεσὼν εἰς ἀμαρτίαν ποτέ, καθά γέγραπται, μηδέ ἀλλοιωθείς τῆς ἰδίας δόξης κάν όπωσοῦν, πῶς ἀναστήσεται ποτε ἡ δοξασθήσεται, ὁ ἀεί ὃν ὑπερδεδοξασμένος καὶ ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἔξουσίας διαμένων ὥσαύτως; Ἀνάστασις καὶ δόξα Χριστοῦ ἡ ἡμετέρα, καθάπερ εἴρηται, δόξα ὑπάρχει, ἡ διὰ τῆς ἐν ἡμῖν αὐτοῦ ἀναστάσεως γινομένη καὶ δεικνυμένη καὶ ὄρωμένη ἡμῖν».[25] Η Ανάσταση του Χριστού είναι ανάσταση του ανθρώπου· δηλαδή η είσοδος του στην αιωνιότητα. Οι προεκτάσεις λοιπόν της Αναστάσεως έχουν άκρως ανθρωπολογικές συνέπειες καθώς μέσω Αυτής «καινουργεῖται» η ανθρώπινη φύση «παλινδρομούσα εἰς τὸ πρῶτον»[26]. Η Ανάσταση σηματοδοτεί «τοῦ θανάτου τήν νέκρωσιν καὶ Ἀδου τήν καθαίρεσιν»[27], και την εισβολή των Εσχάτων στον παρόντα κόσμο.

[Συνεχίζεται]

[19] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, ό.π, 194

[20] Βλ. Αγίου Πορφυρίου Καυσοκαλυβίτου, *Βίος καὶ Λόγοι*, εκδ. Ιερά Πατριαρχική Και Σταυροπηγιακή Μονή Χρυσοπηγής, Χανιά 2015, σελ. 639: «Στο πρόσωπο του Χριστού αναστήθηκε η ανθρώπινη φύση». Πρβλ. Γεωργίου Ι. Μαντζαρίδη, ό.π.

[21] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, ,ό.π.

[22] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, ό.π.

[23] Βλ. Γεωργίου Ι. Μαντζαρίδη, ό.π.

[24] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, Ηθικός Λόγος 8, SC 129, 214.

[25] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, Κατήχηση 13, SC 104, 194.

[26] Αναβαθμοί Α΄ Ήχου. Βλ. *Παρακλητική*, ό.π.

[27] Αναστάσιμος Κανόνας Τροπάριο ζ΄ωδής. Βλ. *Πεντηκοστάριον*, ό.π.

<http://bitly.com/28JBePV>